

УДК 631.8:[631.559:635.655]

Разуменко Ю. Л.

*Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва,
п/в «Докучаєвське-2», Харківський р-н, Харківська обл., 62483, Україна
e-mail: razumenkoymia82@gmail.com*

ВПЛИВ МАКРО-, МІКРОДОБРІВ ТА БАКТЕРІАЛЬНОГО ПРЕПАРАТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОЇ

Умовами високої продуктивності сої є збалансоване мінеральне живлення рослин упродовж вегетації, наявність у достатній кількості мінеральних елементів живлення в ґрунті в основні фази росту і розвитку рослин. Не зважаючи на численні випробування ефективності удобрення сої, які проводили у різних зонах її вирощування, багато позицій щодо мінерального живлення ще не вирішені. Це пов'язане з біологією цієї культури, її вимогами до елементів живлення і властивістю споживати азот повітря. Не до кінця вивчена азотфіксуюча здатність бульбочкових бактерій і їх взаємодія з мінеральними добривами.

Достатньо різні погляди існують і на внесення мінеральних добрив – від повної відмови на посівах бактеризованої сої до застосування повних доз фосфорно-калійних добрив і дробного внесення азоту. З вирішенням цих питань пов'язана основна мета нашої роботи – регулювання мінерального живлення сої шляхом удосконалення системи удобрення і комплексного застосування макро-, мікродобрив і бактеріального препарату.

Дослідження проводили протягом 2015–2016 рр. на дослідному полі кафедри агрохімії ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Ґрунт дослідного поля – чорнозем типовий важкосуглинковий на лесі. Вирощували ранньостиглий сорт сої 'Естафета'. Добрива вносили вручну під передпосівну культивуацію: аміачну селітру, суперфосфат простий та сульфат калію. Обприскування мікродобривом здійснено у фазі бутонізація-цвітіння. Бактеріальний препарат – ризогумін. Обробку насіння проводили у день сівби в місці, захищеному від попадання прямих сонячних променів, із розрахунку 200 г препарату на гектарну норму насіння. Площа облікової мікроділянки – 8 м², розташування рендомізоване. Урожайність визначали шляхом обмолоту вручну пробного снопа з 4 м² кожної ділянки. Схема досліду: 1) Контроль (без добрив); 2) P₆₀K₆₀ врозкид; 3) P₆₀K₆₀ врозкид + ризогумін; 4) N₆₀P₆₀K₆₀ врозкид; 5) N₆₀P₆₀K₆₀ врозкид + ризогумін; 6) N₆₀P₆₀K₆₀ локально на 5 см і 10 см по 30 кг д.р. + ризогумін; 7) N₆₀P₆₀K₆₀ локально на 10 см + ризогумін; 8) N₃₀P₃₀K₃₀ локально на 10 см + ризогумін; 9) N₆₀P₆₀K₆₀ локально на 10 см + ризогумін + мікродобриво; 10) N₆₀P₆₀K₆₀ локально на 10 см + ризогумін + мікродобриво, + гідрогель. Повторність досліду – триразова.

Проведені дослідження показали, що фосфорно-калійні добрива мало вплинули на врожайність сої, а у всіх варіантах із внесенням повного добрива врожайність сої підвищувалася. Найвищу середню врожайність за два досліджуваних роки (2,43 т/га) отримали на варіанті 10. На інших варіантах з повним удобренням врожайність була в межах 2,21–2,35 т/га, на контролі –

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку

2,08 т/га. Середня прибавка від застосування біопрепарату склала 0,42 т/га. Позакореневе підживлення мікродобривом у 2015 р. було неефективним, а у 2016 р. прибавка склала 0,1 т/га. У 2015 і 2016 рр. ефективність локального та розкидного внесення була різною. У 2015 р розкидне внесення добрив (варіант 5) і локальне внесення на дві глибини (варіант 6) дало кращі результати, а у 2016 р. – локальне на глибину 10 см (варіанти 7, 9 і 10). Внесення повної дози макродобрив врозкид по ефективності майже дорівнює внесенню половинної дози локально. Кліматичні умови, що склалися 2016 р. були сприятливішими для сої, ніж у 2015 р. У 2015 р. врожайність на контролі була 1,75 т/га, а на варіантах із внесенням повного добрива – 1,83–2,18 т/га, а у 2016 р. відповідно 2,41 т/га та 2,55–2,96 т/га.

УДК 635.21:631.526.32:635-156

Рылко В. А.

УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия», ул. Мичурина, 5, г. Горки, 213407, Республика Беларусь, e-mail: vital_rylko@rambler.ru

ПРИГОДНОСТЬ К ХРАНЕНИЮ СОРТОВ КАРТОФЕЛЯ БЕЛОРУССКОЙ СЕЛЕКЦИИ

В системе производства картофеля проблема его сохранения не менее значима, чем получение высоких урожаев. Плохая лежкость при хранении обусловлена целым рядом причин: механическими повреждениями клубней, неблагоприятными погодными условиями в период вегетации и уборки, нарушением технологии возделывания и хранения продукции, а также сортовыми особенностями. Потери урожая при этом могут достигать до 50 % урожая и более. Пригодность клубней к длительному хранению с сохранением семенных и потребительских качеств – одно из основных требований к сорту картофеля. Поэтому оценка клубней на продолжительность периода покоя, лёжкоспособность – важные составляющие элементы агропаспорта сорта.

В представленном материале содержатся некоторые результаты оценки лежкоспособности сортов картофеля белорусской селекции, выступавших стандартами при проведении экологического испытания в УО БГСХА: 'Лилея' (раннеспелый), 'Явар' (среднеранний), 'Скарб' и 'Криница' (среднеспелые), 'Рагнеда' (среднепоздний), 'Атлант' и 'Здабытак' (позднеспелые). В опытах оценивался урожай 2012–2015 гг.

Продолжительность периода естественного покоя – характеристика генетически обусловленная, причем не обязательно связанная со скороспелостью сорта. Однако этот показатель зависит и от других факторов, особенно погодных условий в период вегетации картофеля. Годы проведения исследований заметно отличались между собой температурным режимом летних месяцев. В 2012 г. вегетационный период был самым прохладным, далее сумма температур, получаемых растениями, увеличивалась с каждым годом. Также закономерно уменьшался период естественного покоя клубней

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку